

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220201504
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1220201504.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. X, T., t.č. Centrum pre deti a rodiny T. - K., K.Á. XX, T., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova č. 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matka: I. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvalé bytom E. T. - R., otec: Ľ. T., nar. XX. XX. XXXX, trvalé bytom Q. XXX, za účasti starej matky: E. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. X, T., v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletým dieťaťom: R. T., nar. XX.X.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny T. - K., K.Ľ. XX, T..

II. Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletej R. T., nar. XX.X.XXXX vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet ústavného zariadenia, v ktorom je maloletá umiestnená, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej R. T., nar. XX.X.XXXX vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet ústavného zariadenia, v ktorom je maloletá umiestnená, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/369/2007-23 zo dňa 16.12.2009 v časti zverenia a výživy na maloletú.

V. Týmto rozsudkom sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 11PPOm/2/2019-9 zo dňa 31.12.2019, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 31.12.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, ktorým sa domáhal umiestnenia mal. R. T., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. - K., K. XX, T.. Úrad návrh odôvodnil tým, že maloletá R. bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava II 27P/369/2009-23 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E.S. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. X, T.. Náhradná matka pani Q. zabezpečovala riadnu starostlivosť o maloletú, aj keď pri každej návšteve ÚPSVaR v rodinnom prostredí avizovala výchovné problémy s maloletou. Taktiež avizovala finančné problémy ako aj skutočnosť, že výchova je náročná a nikto jej nepomáha. Pani Q. bola v roku 2017 poskytnutá možnosť spolupráce s organizáciou Úsmev ako dar, ktorý rodine poskytoval sociálne a psychologické poradenstvo. Neskôr stará matka prehlásila maloletú R. do Základnej školy na Ž. K. R. T. do Základnej školy O. pre J. I. F. na J. K. R. T.. Taktiež si dňa 26. 09. 2017 podala návrh na zrušenie

náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou, kde ako dôvod uvádzala, že ju nezvláda a maloletá ju neposlúcha. V októbri 2018 pri sledovaní náhradnej osobnej starostlivosti stará matka uviedla, že vzťah s maloletou sa zlepšil, čo bolo možno spôsobené aj situáciou, že maloletá trávila niektoré víkendy u matky v domácnosti. Dňa 22. 11. 2018 na pojednávaní vzala stará matka návrh späť a trvala na tom, aby R. bola naďalej zverená do jej náhradnej starostlivosti. Dňa 31. 12. 2019 v čase o 03:54 hodine boli pracovníci UPSVaR privolaní k riešeniu prípadu, kde prišlo k roztržke medzi starou matkou a ďalšími účastníkmi incidentu, ktorí mali byť podľa vyjadrenia príslušníkov OO PZ v podnapitom stave; tohto incidentu bolo účastné aj maloleté dieťa. Maloleté dieťa si k sebe na prespatie zobral strýko maloletej pán H. Q.Q., toho času bytom P.. V čase cca o 09:00 hodine ráno sa dostavil spoločne s maloletou a starou matkou na ÚPSVR, kde uviedol, že maloletú R. si nemôže u seba nechať, nakoľko má svoju rodinu a nemôže sa o ňu starať. Stará matka sa vyjadrila, že R. nezvláda a nebude sa o ňu starať, taktiež jej vykrikovala, že čo chceta to má, situácie bola napätá. Následne bol vykonaný pohovor s maloletou R., ktorá uviedla, že sa odmieta k babke vrátiť, nechce u nej žiť, stále jej iba nadáva a častokrát ju videla pod vplyvom alkoholu. Aktuálne by sa matka maloletej mala nachádzať vo výkone trestu niekde v Rakúsku a otec na neznámom mieste, nakoľko maloletá ani stará matka s ním nie sú v žiadnom kontakte. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 11PPom/2/2019-9 zo dňa 31.12.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie podľa § 365 CMP, ktorým maloletú dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. - K., K. XX, T.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.02.2020 a vykonateľnosť dňa 31.12.2019.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 11PPom/2/2019-23 zo dňa 23.03.2020 súd začal podľa §23 ods. 2 CMP ex officio konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou R. a súčasne toto konanie vylúčil zo spisu vedeného pod sp. zn. 11PPom/2/2019 na samostatné konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.05.2020.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a to najmä rodným listom maloletého dieťaťa, správami o pobyte maloletej v Centre pre deti a rodiny T. - K. zo dňa 13.05.2020 a zo dňa 2.10.2020, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 17.6.2020 a zo dňa 12.10.2020, obsahom pripojených spisov sp. zn. 11PPom/2/2019, 28P/184/2017 27P/369/2009, ako i ďalším obsahom spisového materiálu.

4. Z obsahu rodného listu súd zistil, že maloletá pochádza z matky I. Q. a z otca L. T..

5. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/369/2007-23 zo dňa 16.12.2009, právoplatným dňa 12.2.2010, bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. Q. s tým, že rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletej každý mesačne sumou vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Dôvodom na zverenie maloletej bola tá skutočnosť, že ani jeden z rodičov nebol schopný zabezpečiť maloletej potrebnú starostlivosť a spôsobom svojho života (užívanie drog, páchanie trestnej činnosti) nedávali záruku riadnej starostlivosti o maloletú do budúcnosti.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/184/2017-49 zo dňa 22.11.2018, právoplatným dňa 20.12.2018, bolo z dôvodu späťvzatia zastavené konanie o návrhu starej matky maloletej, ktorým sa domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že výchovu maloletej nezvláda.

7. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 11PPom/2/2019-9 zo dňa 31.12.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie podľa § 365 CMP, ktorým maloletú dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. - K.O., K. XX, T.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.02.2020 a vykonateľnosť dňa 31.12.2019.

8. Zo správ o pobyte maloletej v Centre pre deti a rodiny T. - K. zo dňa 13.05.2020 a zo dňa 2.10.2020 vyplynulo, že R. dovŕšila vek XX rokov a teda je v štádiu dospievania. Už ako XX-ročná získala fajčiarske návyky a postupne sa ich zbavovala pod dozorom vychovávateľov. V čase letných prázdnin od 17.8. do 26.8. bola R. na prázdninovom pobyte u starej matky, čo bolo pre ňu zážitkom. Je žiačkou X. ročníka. Už po príchode od CDR jej vedomostná úroveň nezodpovedala rovesníkom, dokonca ťažšie zvláda aj druhácke učivo. Jej správanie je nekontrolovateľné, potrebuje jasné zákazy a príkazy; občas sa jej aj v škole stane, že si prisvojí cudziu vec. Čo sa týka osobnosti maloletej, tá je nezrelá, detská, ťažšie rešpektujúca authority, ktoré si navyše selektuje. Spolu s príchodom puberty je preto potrebné maloletú láskavým spôsobom opakovane usmerňovať, edukovať a motivovať.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 12.10.2020 vyplýva, že dňa 2.10.2020 orgán SPODaSK vykonal pohovor s maloletou R. v CDR Učiteľská, ktorá uviedla nasledovné: „Mám sa dobre, nemám nič nové....Cez prázdniny som bola u babky, nehádali sme sa, nenadávali si a bola som u nej viac ako týždeň....Chcela by som ísť ku babke, ale počas prázdninového pobytu u nej mi povedala, že si ma nebude môcť zobrať, až keď sa vyzdravie a zaplatí nájomné....“. Už v minulosti počas šetrení v domácnosti stará matka opakovane a dlhodobo avizovala nezvládanie výchovy maloletej. R. je veľmi náročné dieťa a v tomto prípade nie je postačujúce sa zamerať len na základné potreby, ktoré je dieťaťu potrebné poskytnúť. Taktiež finančná situácia starej matky je zložitá. Jedným z hlavných dôvodov umiestnenia maloletej do internátnej školy bolo, že stará matka nezvládala jej výchovu. Stará matka voči maloletej cíti zodpovednosť, ale reálne hrozí, že maloletá by sa v prípade opätovného zverenia starej matke do ústavného zariadenia aj tak vrátila, a to vzhľadom na jej vek a problémy súvisiace s dospievaním. Vzhľadom na aktuálnu situáciu kolízny opatrovník dospel k názoru, že v najlepšom záujme maloletej je nariadenie ústavnej starostlivosti.

10. Matka ani otec maloletého dieťaťa sa na pojednávania nedostavili, svoju neúčast' neospravedlnili, doručenie predvolania mali vykázané podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

11. Stará matka v konaní pred súdom na pojednávaní dňa 18.6.2020 uviedla, že súhlasí s tým, aby R. ešte ostala v CDR, lebo jej správanie bolo naozaj od malička problémové. Na pojednávaní dňa 15.10.2020 stará matka uviedla, že jej finančná situácia nie je dobrá. Teraz je evidovaná na úrade práce a pracuje len brigádnicke. Sú voči nej vedené exekúcie a tiež má dlh voči internátnej škole, preto by chcela vyhlásiť osobný bankrot. Okrem toho sa bojí, či zvládne starostlivosť o maloletú - nielen po finančnej stránke, ale aj čo sa týka jej učenia a celkovo výchovy. Keď by aj R. chodila do internátnej školy, tak nevie, kto pre ňu bude v piatok chodiť, keďže ona je po večeroch v práci. Nemá nikoho z rodiny, kto by jej s R. pomohol. Aj preto už R. povedala, že si ju asi nebude môcť zobrať. Nemá síce vážnejšie zdravotné problémy, ale vzhľadom na svoj vek a množstvo energie, ktorú si R. vyžaduje, sa jej už ona nevládze venovať toľko, koľko by R. potrebovala. Učivo s ňou nezvláda už vôbec. Uzavrela by to tak, že R. je jej ľúto, rada by si ju zobrala k sebe, avšak v skutočnosti si na to netrúfa. Obáva sa, že ak by si ju aj zobrala späť, tak o chvíľu by bolo potrebné riešiť situáciu znova kvôli problémom s R., resp. kvôli jej vlastným finančným ťažkostiam.

12. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 15.10.2020 uviedla, že sa pridriavajú svojho písomného vyjadrenia z 12.10.2020. Majú za to, že pre R. je vhodnejšie nariadiť ústavnú starostlivosť v súčasnej situácii starej matky, a to najmä finančnej, ale aj z hľadiska zvládania správania a učenia sa maloletej. Pokiaľ ide o záver správy CDR, tak biologická matka maloletej sa o ňu nikdy nestarala. V rámci ÚPSVaR s biologickou matkou pracovali na sanácii rodiny ohľadom jej ďalších dvoch maloletých detí, avšak nevydržala v spolupráci. Mladšie deti matky sú zverené do pestúnskej starostlivosti, a teda nie je žiadny predpoklad, žeby matka bola schopná a ochotná po prípadnom prepustení z väzenia v Rakúsku, kde sa teraz nachádza, prevziať zodpovednosť za starostlivosť o maloletú. Ďalej kolízna opatrovníčka poukázala na to, že CDR hodnotí starú matku ako dobre spolupracujúcu, a je teda možnosť návštevnych pobytov maloletej u starej matky po dohode s CDR ako aj vychádzok a telefonickej komunikácie s tým, že keby sa situácia starej matky zmenila, resp. správanie a školské výsledky R. stabilizovali, tak stará matka môže kedykoľvek požiadať o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na uvedené kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletú do ústavnej starostlivosti a zaviazat' rodičov platiť výživné 30% zo sumy životného minima.

13. Podľa § 44 ods. 1 Zák. o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) - c) Zák. o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), pestúnska starostlivosť a ústavná starostlivosť.

15. Podľa § 44 ods. 4 Zák. o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 54 ods. 1 Zák. o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

17. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zák. o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

18. Podľa § 54 ods. 5 Zák. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 Zák. o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 81 ods. 1 Zák. o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. Podľa § 81 ods. 2 Zák. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

24. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Súd mal za preukázané, že sú splnené všetky zákonné predpoklady, aby bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom. Pobyt maloletej v predmetnom zariadení sa už v súčasnosti realizuje na základe neodkladného opatrenia, pričom dôvody na základe ktorých tam bola maloletá umiestnená, trvajú aj naďalej. Súd má preukázané, že otec o maloletú dlhodobou od jej narodenia nejaví žiaden záujem, pričom súdu a ani rodine nie je známe, kde sa otec v súčasnej dobe nachádza. Matka maloletej sa o ňu takisto od narodenie nestará, toho času a údajne až do mája 2021 je vo výkone trestu v Rakúsku, pričom dve mladšie maloleté deti matky sú podľa vyjadrenia kolíznej opatrovníčky zverené do pestúnskej starostlivosti. Zároveň je zrejmé, že v rodine maloletej nie je okrem starej matky nikto, kto by mal záujem sa o ňu postarať. Stará matka úprimný záujem o starostlivosť o maloletú prejavuje, čo napokon vyplýva aj z tej skutočnosti, že od útleho veku až do 31.1.2019 bola maloletá súdnym rozhodnutím zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Avšak vzhľadom na svoje finančné problémy ako aj s prihliadnutím na dôvodne predpokladanú náročnosť starostlivosti o maloletú (vážne problémy so správaním a s učením) si stará matka netrúfa opätovne prevziať v plnom rozsahu starostlivosť o maloletú a zodpovednosť za ňu. Na tomto mieste súd podotýka, že stará matka dlhodo a opakovane avizovala nezvládanie výchovy maloletej, čo napokon vyústilo až do zverenie maloletej do CDR neodkladným opatrením zo dňa 31.1.2020. Vzhľadom na všetky zistené okolnosti, kedy ani jeden z rodičov nie je schopný, resp. ochotný prevziať maloletú do svojej starostlivosti, a stará matka ako jediná osoba, ktorá síce tento záujem prejavila, avšak na opätovné zverenie maloletej do svojej starostlivosti si reálne netrúfa, súd rozhodol tak, že v záujme maloletej

nariadil ústavnú starostlivosť, zabezpečujúc tak dieťaťu vhodné podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Takéto riešenie totiž súd pre daný okamih považoval za jediné možné. To však nebráni starej matke v tom, aby v maximálnej možnej miere využila možnosť návštevnych pobytov maloletej po dohode s CDR (ako aj vychádzok a telefonickú komunikáciu s maloletou) s tým, že keby sa situácia starej matky zmenila, resp. správanie a školské výsledky R. stabilizovali, tak stará matka môže kedykoľvek požiadať o opätovné zverenie maloletej do svojej náhradnej osobnej starostlivosti.

25. Pri určovaní výšky výživného matke a otcovi súd vychádzal z vykonaného dokazovania ako i z toho, že príjmové pomery rodičov maloletého dieťaťa nie sú známe. Súd matke aj otcovi uložil povinnosť platiť výživné maloletému dieťaťu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, nakoľko vyživovaciu povinnosť si musí plniť každý bez ohľadu na schopnosti či možnosti, a to aspoň v zákonom stanovenej minimálnej miere. Túto vyživovaciu povinnosť sú matka aj otec v zmysle § 81 ods. 2 Zákona o rodine povinní poukazovať zariadeniu, kde je maloletá umiestnená, t.j. na adresu Centra pre deti a rodiny T. - K., K. XX, T..

26. Súd zároveň rozhodol o zmene rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/369/2007-23 zo dňa 16.12.2009 v časti zverenia a výživy na maloletú a tiež o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 11PPOm/2/2019-9 zo dňa 31.12.2019 s poukazom na ustanovenie § 363 Civilného mimosporového poriadku, nakoľko v danom prípade meritorným rozhodnutím vo veci samej odpadli dôvody, pre ktoré bolo pôvodné neodkladné opatrenie nariadené.

27. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môžu matka a otec podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie starej matky a kolízneho opatrovníka proti tomuto rozsudku nie je prípustné, nakoľko sa tohto práva po vyhlásení rozsudku vzdali písomne do zápisnice o pojednávaní.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.